



EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.9.17.
COM(2020) 563 final

2020/0036 (COD)

Módosított javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és az (EU) 2018/1999 rendelet
módosításáról (európai klímarendelet)**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

2020. március 4-én a Bizottság elfogadta a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról¹ szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (európai klímarendelet) vonatkozó javaslatot.

Az európai klímarendeletre irányuló javaslat az európai zöld megállapodásról szóló bizottsági közleményben² bejelentett ambiciózus intézkedéscsomag részét képezi. Az európai zöld megállapodás új növekedési stratégiát indított el az EU számára, amelynek célja, hogy a mostani és a jövőbeni generációk életminőségét javítva az EU-t modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkező méltányos és virágzó társadalommá alakítsa át, ahol 2050-re megszűnik a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás, és a gazdaság növekedése nem erőforrásfüggő. Célja továbbá az EU természeti tőkéjének védelme, megőrzése és fejlesztése, valamint a polgárok egészségének és jólétének védelme az éghajlattal és a környezettel kapcsolatos kockázatokkal és hatásokkal szemben. Az európai zöld megállapodás megerősíti a Bizottság azon törekvését, hogy Európa 2050-re az első klímasemleges kontinenssé váljon.

A javaslat célja, hogy irányt mutasson azáltal, hogy jogszabályban rögzíti a 2050-re teljesítendő uniós klímasemlegességi célkitűzést, fokozza az EU kötelezettségvállalásával kapcsolatos bizonyosságot és bizalmat, valamint az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot.

Az eredeti javaslat szerint 2020 szeptemberéig a Bizottság hatásvizsgálattal alátámasztott tervet terjeszt elő annak érdekében, hogy 2030-ra felelős módon megvalósítható legyen az Unión belüli üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló célérték legalább 50 %-ra, de lehetőleg 55 %-ra történő növelése az 1990-es szinthez képest, valamint hogy a Bizottság ennek megfelelően javasolja majd a javaslat módosítását. Ezt tükrözte az eredeti bizottsági javaslat 2. cikkének (3) bekezdése és (17) preambulumbekkezdése. A 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célterv egyértelművé teszi, hogy az EU 2030-ra kitűzött kibocsátáscsökkentési céljának legalább 55 %-ra való növelése megvalósítható és előnyös is.

Annak érdekében, hogy az Unióban 2050-ig megvalósuljon a klímasemlegesség, a Bizottság ezért javasolja az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2030-ig történő csökkentésére vonatkozó uniós célértéknek – ideértve a kibocsátást és az elnyelést is – legalább 55 %-ra emelését az 1990-es szinthez képest. Ez a javaslat módosítja az eredeti bizottsági javaslatot (COM(2020) 80 final) a célból, hogy a felülvizsgált célkitűzést beépítse az európai klímarendeletbe.

• Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel

Az eredeti bizottsági javaslat indokolása részletesen ismerteti a meglévő szakpolitikai rendelkezésekkel való összhangot. A 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai céltervből kiderül, hogy a célérték növelése megköveteli egyfelől, hogy valamennyi ágazat törekedjen az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, másfelől pedig fokozni kell az elnyelést, amit különböző szakpolitikáknak kell lehetővé tenniük. A Bizottság ezért 2021 júniusáig a javaslat 2a. cikkének (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően felülvizsgálja az összes releváns szakpolitikai eszközt.

¹ COM(2020) 80 final.

² COM(2019) 640 final.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A kezdeményezés kapcsolódik számos más szakpolitikai területhez is, mivel minden uniós fellépésnek és szakpolitikának segítenie kell a klímasemlegességre és a fenntartható jövőre való méltányos átállást, amint azt az eredeti bizottsági javaslat indokolása is hangsúlyozza.

Ezenkívül az eredeti bizottsági javaslat elfogadását követően a koronavírus-járvány kitörése korábban nem tapasztalt mértékű népegészségügyi válságot és társadalmi-gazdasági sokkhatást okozott. A Covid19-re adott példátlan európai politikai válasz mellett, hogy enyhíti a válság súlyos hatásait, egyedülálló lehetőséget teremt a klímasemleges gazdaságra és a fenntartható jövőre való átállás felgyorsítására. A javaslat összhangban van az EU jövő generációjáról³ és a megújított hosszú távú uniós költségvetésről⁴ szóló közleményekkel, amelyekben a Bizottság ambiciózus helyreállítási tervet dolgozott ki egy fenntarthatóbb, ellenállóbb és méltányosabb Európa kialakítására és irányítására a következő generáció érdekében. Mindez a „ne árts” elv melletti elkötelezettséget mutatja az éghajlat- és környezetvédelmi törekvések terén, biztosítja a pénzügyi forrásoknak az európai zöld megállapodás célkitűzéseivel összhangban történő felhasználását, és társadalmilag igazságos módon gyorsítja fel a kettős – zöld és digitális – átállást.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A javaslat jogalapja az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése, azaz megegyezik az eredeti bizottsági javaslat jogalapjával.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Az eredeti bizottsági javaslat indokolása részletezi a szubszidiaritással és az arányossággal kapcsolatos megfontolásokat. Ez az indokolás a javasolt módosításokra is érvényes, mivel egy uniós szintű, az egész gazdaságot érintő cél csak uniós szinten határozható meg.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Ez a javaslat a COM(2020) 80 final bizottsági javaslatot módosítja. A választott eszköz a rendelet, összhangban az eredeti bizottsági javaslatához választott eszközzel. E választás indokolása az eredeti bizottsági javaslatban található.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Az eredeti bizottsági javaslat indokolása ismerteti az érdekelt felekkel folytatott konzultációkat, például a nyilvános konzultációt, a Bizottság által a „Tiszta bolygót mindenkinek” című közlemény⁵ előkészítése során az érdekelt felek körében szervezett eseményt, valamint az európai zöld megállapodás végrehajtásáról (az európai klímarendeletről) szóló 2020. januári nyilvános rendezvényt.

³ COM(2020) 456 final.

⁴ COM(2020) 442 final.

⁵ COM(2018) 773 final.

Ezenkívül a 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célterv előkészítése során a Bizottság 2020. március 31. és június 23. között nyilvános konzultációt folytatott, melyre több mint 4000 válasz érkezett az érdekelt felek széles körétől. A terv kapcsán folytatott konzultációs tevékenységekről összefoglaló jelentés⁶ készült.

- **Hatásvizsgálat**

A „Tiszta bolygót mindenkinek” című közlemény alátámasztására a Bizottság szolgálatai részletes elemzést készítettek⁷. Az összes kulcsfontosságú gazdasági ágazatot – köztük az energia-, a közlekedési, az ipari és a mezőgazdasági szektort – elemezve feltérképezték, hogy miként valósítható meg a klímasemlegesség 2050-ig. Ez az értékelés és az uniós alkalmazkodási stratégia értékelése (2018) alátámasztja az eredeti bizottsági javaslatot, ahogyan az az említett javaslat indokolásában részletesen szerepel.

A javaslat javasolt módosításai az EU 2030. évi nettó üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentési célértékéhez kapcsolódnak. A célérték növelésével kapcsolatban a Bizottság hatásvizsgálatot⁸ végzett, mely a 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai céltervet kíséri.

- **Alapjogok**

Az eredeti bizottsági javaslat indokolása részletezi az alapjogokkal kapcsolatos megfontolásokat.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A költségvetési vonzatokat az eredeti bizottsági javaslatához fűzött pénzügyi kimutatás mutatja be, és azokat ez a módosítás nem érinti.

5. EGYÉB ELEMEK

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az európai klímarendelethez irányuló eredeti javaslatban szereplő rendelkezések javasolt módosításai az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2030-ig történő csökkentésére vonatkozó új uniós célértéknek a javaslat 2a. cikkének (1) bekezdésébe történő beillesztésére vonatkoznak. Ez a módosított rendelkezés az eredeti javaslat 2. cikkének (3) bekezdése helyébe lép, mely az e módosításhoz vezető folyamatot határozza meg.

A felülvizsgált javaslat 2a. cikkének (2) bekezdése – összhangban az eredeti javaslat 2. cikkének (4) bekezdésével – rendelkezik a 2030-ra vonatkozó célértéket végrehajtó uniós jogszabályok felülvizsgálatának folyamatáról: e folyamatot most az új 2a. cikk szabályozza, mely kiegészül az új 2030-as célértékre való hivatkozással.

Az eredeti javaslat 1. cikke is módosul, és az európai klímarendelet hatályával összefüggésben kiegészül a 2030-ra vonatkozó új célértékre való hivatkozással, valamint kiigazításra kerülnek a vonatkozó preambulumbekendések is.

⁶ SWD(2020) 178.

⁷ A COM(2018) 773 bizottsági közleményt alátámasztó részletes elemzés, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/docs/pages/com_2018_733_analysis_in_support_en_0.pdf.

⁸ SWD(2020) 176.

Módosított javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE**a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet)**

A COM(2020) 80 bizottsági javaslat a következőképpen módosul:

- (1) A (17) preambulumbekkezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Amint azt az európai zöld megállapodásról szóló közleményében bejelentette, a Bizottság – átfogó hatásvizsgálat alapján, valamint az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁹ összhangban a Bizottságnak benyújtott integrált nemzeti energia- és klímatervekről készített bizottsági elemzés figyelembevételével – »Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlatvédelmi törekvésének fokozása – Beruházás a klímasemleges jövőbe az európai polgárok érdekében« című közleményében értékelte az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2030-ig történő csökkentésére vonatkozó uniós célértéket [2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célterv]¹⁰. A 2050-ig tartó időszakra vonatkozó klímasemlegességi célkitűzésre figyelemmel 2030-ig csökkenteni kell az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, illetve fokozni kell az elnyelést oly módon, hogy a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás – tehát az elnyelések levonása utáni kibocsátás – az EU területén és gazdaságának egészében 2030-ig legalább 55 %-kal csökkenjen az 1990-es szinthez képest. Ez a 2030-ra vonatkozó új uniós éghajlat-politikai célérték az (EU) 2018/1999 rendelet 2. cikke 11. pontja szerinti későbbiekben elfogadott cél, ezért felváltja a szóban forgó pontban az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra vonatkozóan 2030-ra meghatározott uniós szintű célt. Ezenfelül a Bizottságnak 2021. június 30-ig meg kell vizsgálnia, hogy a 2030-ra kitűzött éghajlat-politikai célértéket végrehajtó vonatkozó uniós jogszabályokat miként kellene módosítani annak érdekében, hogy a nettó kibocsátás említett csökkentését el lehessen érni.”;

- (2) Az 1. cikk második bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„Meghatározza továbbá a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2030-ig történő csökkentésére vonatkozó kötelező uniós célértéket is.”;

- (3) a 2. cikk (3) és (4) bekezdését el kell hagyni;

- (4) a szöveg a következő 2a. cikkel egészül ki:

„2a. cikk

A 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célok

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

¹⁰ COM (2020) 562.

(1) A 2. cikk (1) bekezdésében meghatározott klímasemlegességi célkitűzés elérése érdekében a 2030-ra vonatkozó kötelező uniós éghajlat-politikai cél a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás – tehát az elnyelések levonása utáni kibocsátás – legalább 55 %-os csökkentése 2030-ig az 1990-es szinthez képest.

(2) A Bizottság 2021. június 30-ig felülvizsgálja a vonatkozó uniós jogszabályokat annak érdekében, hogy teljesíthető legyen az (1) bekezdés szerinti célérték, és megvalósuljon a 2. cikk (1) bekezdésében megállapított klímasemlegességi célkitűzés, valamint mérlegeli a szükséges intézkedések meghozatalát, beleértve jogalkotási javaslatok Szerződéssekkel összhangban történő elfogadását.”;

(5) A 3. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A teljesítési pálya a 2a. cikk (1) bekezdésében meghatározott, az Unió 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célértékéből indul ki.”

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*